

Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

Charakteristika projektu

Projekt individuálního a skupinového doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí byl zahájen v měsíci říjnu od školního roku 2000/2001. Tento projekt vznikl za prvotní pomoci Magistrátu města Ostravy, odboru sociálních věcí, oddělení sociální prevence.

Po tříměsíční zkušební době ve školním roce 2000/2001 a následném úspěšném pokračování v roce 2001/2002, je projekt individuálního a skupinového doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí realizován pod občanským sdružením S.T.O.P. (dále jen STOP). V současné době má tento projekt za sebou téměř šest let působnosti.

Náš projekt již 4 roky podporuje statutární město Ostrava, díky této podpoře se nám například podařilo akreditovat nový předmět na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity, který se nazývá „Doučování dětí s výukovými problémy“ (zkratka: KPD/DOVYP), a tím více jak zdvojnásobit počet doučovaných dětí. Po dobu těchto čtyř let, co jsme pod „patronací“ města Ostravy, se nám podařilo viditelně zkvalitnit naše služby.

Realizace „Individuálního a skupinového doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“ je dlouholetý projekt, jehož přesná realizace je ohraničena, vždy začátkem a koncem školního roku (září - červen).

- Sdružení se nazývá “S.T.O.P.”
- Sídlem sdružení je Moravská Ostrava, Ostrčilova 19, PSČ 702 00
- Působnost sdružení se vztahuje na území České republiky
- Registrace: 26. 1. 2001 u Ministerstva vnitra ČR
- Telefon: 608 920 941
- E-mail: s-t-o-p@s-t-o-p.cz

- Web: www.s-t-o-p.cz
- Konto: HVB Bank Czech Republic, a.s., č.ú. 41878-004/2700
- Ředitel sdružení S.T.O.P.: Jindřich Houžva

Filosofie projektu

Základní filosofie projektu „Individuálního a skupinového doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“ vznikla z potřeby motivovat děti (zejména ze sociálně slabých rodin, především rodin romských, z různých lokalit města Ostravy), aby samy usilovaly o to, zapojit se aktivně do vzdělávacího procesu.

Doučování je realizováno na základě dobrovolné práce, též možností vykonání povinné pedagogické praxe a absolvováním předmětu „Doučování dětí s výukovými problémy“ (**vznik a realizaci tohoto předmětu zajišťuje naše sdružení**) na Ostravské univerzitě.

Cíle projektu

- Cílem projektu je formou individuálního a skupinového doučování pomoci dětem ze základních škol a škol zvláštních zvládat učební osnovy daného ročníku.
- Snížit riziko propadnutí a následného opakování ročníku.
- Motivovat tyto děti k dalšímu vzdělávání.
- Přiblížit studentům a dobrovolníkům romskou kulturu, tradice a zvyklosti a doučovaným dětem pomoci se socializací, jejímž hlavním prostředkem by měl být přenos sociálního učení a to formou různých exkurzí, výletů, komunikací (interakcí) mezi přímými účastníky doučování (student, dobrovolník ↔ žák).
- Vzájemným poznáváním zlepšit vztah mezi romskou a ne-romskou populací.
- Přispět k eliminaci rasové nesnášenlivosti.

Cílová skupina:

Projekt je určen dětem a mládeži ve věku od 6 do 18 let ze sociokulturně znevýhodněného prostředí s výukovým handicapem. Jedná se především o romské etnikum.

Realizace projektu:

Na tomto projektu se podílí studenti Ostravské univerzity především Pedagogické fakulty z oboru Vychovatelství s resocializačním a volnočasovým zaměřením, kteří touto cestou plní nejen povinnou pedagogickou praxi, ale někteří se podílí na projektu dobrovolně například již několikátým rokem.

V roce 2004 se nám podařilo akreditovat nový předmět na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity, který se nazývá „Doučování dětí s výukovými problémy“ (zkratka: KPD/DOVYP). Kompletní realizaci a chod tohoto předmětu zajišťuje naše sdružení. Kapacita tohoto předmětu je 30 studentů.

Na základě našich zkušeností z předešlých let jsme organizaci projektu zefektivnili. A to tím, že jsme studentům stanovili jasná pravidla, jejichž dodržování důsledně vyžadujeme. V souvislosti s těmito opatřeními student získá nebo nezíská zápočet po zásluze.

V čem spočívá výchovně-vzdělávací práce studentů:

- Student navštěvuje vždy stejného žáka a to 1x týdně po cca 1,5 hodině (doba je určena individuálně dle potřeb žáka).
- Žák je vybrán romskou asistentkou, případně třídním učitelem.
- Zohledňuje se žák, u kterého je předpoklad spolupráce a zlepšení ve studijních výsledcích (žák vstupuje do projektu na základě dobrovolnosti a plného respektování vnitřních pravidel).
- Student připravuje pro žáky úkoly přiměřené věku a individuálním zvláštnostem žáka, na

činnost se připravuje dle potřeby žáka (zajištěno konzultací s koordinátory), vede si záznamy (o úspěších, o lepších formách a metodách práce – uchovává je pro společné reflexe).

- Hodnocení žáků probíhá pomocí speciálně zhotovených obrázkových razítek¹, které symbolicky zastupují úspěch, neúspěch. Ovšem student může zvolit vlastní hodnotící systém.
- Student hodnotí žakovu činnost (resp. aktivitu, míru splnění úkolu a jeho kvalitu), vše je zaznamenáno v „úkolníčku“ žáka, který obdrží od STOP na začátku doučování (začátek školního roku). Opět i zde je dokumentace o úspěších či neúspěších žáka závislá na zvolené metodě hodnocení doučujícího studenta.
- Student se účastní mimovýukového programu (výlety, různé soutěže, exkurze atd.) na základě dobrovolnosti.

Přímá práce studenta:

- student má k dispozici informace o výukových problémech žáka/žáků od třídního učitele, romské asistentky popřípadě rodičů. Také má k dispozici informace o jeho chování, zdravotním stavu (v případě, že žák je nucen užívat nějaké léky; nebo je pravděpodobnost epileptického záchvatu apod.).
- uvítá se s žákem, vypráví si pár minut o prožitém týdnu (k navození příjemné atmosféry a motivaci k práci) – **vede si evidenci o doučování – docházka.**
- **kontrola zadaného úkolu k procvičování (společná kontrola, poučení o chybách, důraz na pochvalu** (i za správnou část úkolu, který není zcela správně).
- student si vede poznámky (pokrok, na co se má příště více zaměřit, uvažuje o dalších možnostech užití metod).
- student s žákem procvičuje učivo, které mu působí potíže (je informován od romských asistentů a koordinátorů) => volba metod, organizační formy práce atd.

1

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

- student má volný prostor pro realizaci svých plánů (vede k samostatnosti, poučení se z chyb, student si zkouší různé varianty doučování dětí).
- na konci doučování, pro uvolnění, si student s žákem zahrají nějakou hru (kviz, divadlo apod.).

V čem spočívá práce koordinátorů projektu:

- Oslovení ZŠ, ZvŠ, komunitních center (popřípadě jiné instituce) s nabídkou doučování dětí.
- Výběr studentů či dobrovolníků pro tuto činnost a přiřazení žáka.
- **Kompletní realizace a chod částí pedagogických praxí pro obor Vychovatelství na Ostravské univerzitě.**
- Komunikace s vedoucí pedagogických praxí na Ostravské univerzitě.
- **Kompletní realizace a chod předmětu „Doučování dětí s výukovými problémy“ (zkratka: KPD/DOVYP) na Ostravské univerzitě.**
- Komunikace s garantem tohoto předmětu.
- Zajištění komunikace mezi doučujícím a učitelem nebo romskou asistentkou (pokusit se o komunikaci mezi doučujícím a rodičem žáka).
- Zajištění materiálně-didaktických pomůcek nutných pro studentovu činnost.
- Důsledná kontrola a evidence docházky a záznamů studenta o jeho činnosti s žákem.
- Uspořádat alespoň 1x za semestr společnou schůzku se studenty (hodnocení dosažených výsledků, úspěchy, neúspěchy, zpětná vazba, reflexe, ...).
- Zajistit, zorganizovat společné výlety s přímými účastníky projektu během školního roku. (Fotografie: www.s-t-o-p.cz)
- Zajištění financí nutných k chodu organizace (správa).
- Péče o webové stránky S.T.O.P. (slouží k informaci o organizaci). www.s-t-o-p.cz

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

- Vyhotovení pamětních listů pro každého žáka a uspořádání rozlučkového odpoledne, jehož programem je vyhodnocení výsledků, hry (odměny).
- Členství v Komunitním plánování pro romské etnikum.

Přínos výletů zaměřených na prožitkovou pedagogiku:

Po konzultaci s vysokoškolskými učiteli na Ostravské univerzitě jsme se rozhodli zaměřit naše výlety na prožitkovou pedagogiku. Naší snahou bylo posílení sociálních vazeb mezi doučujícími a doučovanými a tím zvýšit efektivitu celého projektu. Také jsme chtěli motivovat studenty k pokračování v jejich práci i po absolvování povinných praxí.

Květnový výlet v roce 2005 zaměřený na prožitkovou pedagogiku nás přesvědčil, že naše teorie se osvědčila v praxi (viz příloha číslo 1 - film z výletu). Prožitek (z takto připraveného výletu), jako forma sociálního učení, napomáhá rozvíjet a prohlubovat návyky a reakce účastníků kurzu potřebné pro efektivní začlenění do společnosti, dále pak vytváří vazby v kolektivu, pocit zodpovědnosti za sebe ale i za ostatní apod.

Pedagogika prožitku nabízí samozřejmě daleko více, jak např. uvádí Dr. Miriam Prokešová:

- Pedagogika prožitku vytváří možnost opět získávat v podnětově chudém prostředí bezprostřední zkušenost. Tyto zkušenosti mají emocionální i racionální aspekty.
- Získané zkušenosti nejsou odtrženy od životní reality.
- Prožitá zkušenost bývá jedincem zvnitřněna a prohloubena, což vytváří předpoklad trvalého vlivu zážitku.
- Získané zkušenosti mají charakter vážnosti, to znamená, že požadavky na jedince jsou skutečné, protože situace vyžadují rozhodnutí a bezprostřední jednání a neposkytují možnost se situace zbavit.
- Formy pedagogiky zážitku vytvářejí příznivé předpoklady k učení sociálního chování, a sice tím, že skupinové konflikty jsou rychle patrné, ale mohou být vbrzku pochopeny a

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

bezprostředně zdolány.

- Pedagogika zážitku umožňuje rozšíření obzoru kontrastními zkušenostmi daleko od všedního života, srovnáním sebe samého se skupinou, stejně jako se zkušenostmi s řešením konfliktu.

Přínos projektu:

Přispět k vyšší gramotnosti a vzdělanosti dětí ze sociálně slabých rodin (jedná se především o romské etnikum) a pomoci jim tak k lepší integraci do dnešní společnosti, přispět ke zlepšení sociální orientace.

Z našich zkušeností: Většina dětí začala chodit do doučování raději, jelikož samy pochopily důležitost vzdělání.

Pakliže se úspěch dostaví, vysvětlujeme si jej motivací, která plyne z „kamarádského“ vztahu mezi studentem a žákem - netradičním hodnocením a společnými akcemi zaměřenými na prožitkovou pedagogiku.

Lokality naší působnosti:

Tento projekt je v současné době realizován v pěti ostravských lokalitách. Jedná se o lokality:

- a) Ostrava-Mariánské hory
- b) Ostrava-Muglinov
- c) Ostrava-Poruba
- d) Ostrava-Výškovice
- e) Ostrava-Zábřeh
- f) Ostrava-Přívoz

Personální, odborné a konzultační zajištění:

- Cca 50 studentů Ostravské univerzity

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

- PhDr. Miriam Prokešová Ph.D. (garant pedagogických praxí na OU)
- PhDr. Gabriela Bolková (garant předmětu „Doučování dětí s výukovými problémy“)
- Bc. Lýdia Poláčková (romská poradkyně)
- Mgr. Ivana Nesětová (vedoucí oddělení sociální prevence)

Realizátoři a koordinátoři projektu:

Jindřich Houžva, Veronika Holubcová a Mgr. David Moravec.

Sdělení o finanční spoluúčasti občanů:

Na výlety vybíráme od rodičů (zákonných zástupců) dětí a studentů dobrovolný příspěvek.

Fotografie z doučování a z výletů

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

Průběh projektu:

„Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“

Začátek nového kalendářního roku 2005

Od 1. ledna 2005 se v našem sdružení udály tyto změny. Proběhla změna ředitele. Ředitele Davida Moravce nahradil Jindřich Houžva. V následujících dnech došlo k předání všech písemností, dispozičních práv a podpisových vzorů v bance. Mezi další nové události patří i změna sídla občanského sdružení S.T.O.P. a s ní spojené užívání nové adresy – Ostrčilova 19, Moravská Ostrava, 720 00.

Studenti pokračovali v doučování i v novém kalendářním roce 2005 a kontinuálně tak přešli k činnostem započatým v září 2004. Většina studentů chodila doučovat děti i přes zkuškové období. Ti, kteří dojíždějí ze vzdálenějších měst, byli omluveni nebo za sebe zajistili náhradu. (studenti nejsou povinni ve zkuškovém období chodit doučovat).

Členové o.s. S.T.O.P nadále koordinovali doučování, kontrolovali správné plnění pedagogických praxí a zajišťovali bezchybný chod sdružení. V řádném termínu jsme odevzdali vyúčtování i výroční zprávu za rok 2004.

V průběhu měsíce ledna jsme oslovili Vyšší odbornou školu sociální s možností plnění praxí studentů této školy v našem sdružení. Vše je prozatím v jednání. Na Vyšší odborné škole sociální proběhne 20. dubna prezentace naší činnosti. Cílem prezentace je oslovit a získat co nejvíce studentů pro dobrovolnou činnost.

Salesiánské středisko Dona Boska v Ostravě nás v lednu oslovilo s prosbou o předání alespoň základních informací a zkušeností o programu „Individuální a skupinové doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí“. Společně jsme se setkali třikrát. Dne 17. dubna jsme předali zkušenosti a informace studentům, kteří budou doučovat v programu Salesiánů Dona Boska.

Schůzka se studenty 1. ročníku vychovatelství

Na začátku semestru proběhla informační schůzka se studenty 1. ročníku vychovatelství, kteří doučují romské děti. Zúčastnilo se jí 20 studentů, kteří si doučováním plní svoji povinnou praxi.

Každý ze studentů krátce pohovořil o svých dojmech a zkušenostech z doučování, poté následovala diskuse.

Dále jsme zdůraznili požadavky k zápočtu:

1. řádně vyplněný evidenční list s podpisy pedagogických pracovníků, popřípadě omluvenek od lékaře
2. seminární práce na téma „Má praxe“, kde student reflektuje své dojmy z doučování
3. odevzdání obrázkových razítek, které studenti používají k hodnocení žáků

Dalším bodem naší schůzky bylo podání informací k připravovanému víkendovému výletu do Budišova nad Budišovkou. Vyjádřili jsme se také k odevzdaným seminárním pracím, které studenti odevzdali za zimní semestr. Upozornili jsme je na pár chyb, které se občas vyskytovaly a kterých by se do budoucna měli vyvarovat.

Schůzka se studenty předmětu DOVYP

Dne 16. února proběhla první informační schůzka se studenty předmětu DOVYP – Doučování dětí s výukovými problémy. Schůzky se zúčastnilo 18 studentů. Nejdříve jsme studentům představili činnost a cíle naše sdružení a poskytli jim veškeré podstatné informace potřebné k doučování. Sdělili jsme studentům i naše zkušenosti s romskými dětmi a odpovídali jim na zvědavé dotazy.

Zejména jsme zdůraznili požadavky k zápočtu:

1. třináct odučených hodin
2. řádně vyplněný evidenční list s podpisy pedagogických pracovníků, popřípadě omluvenek od lékaře
3. seminární práce na téma „Doučování dětí“, kde student reflektuje své dojmy z doučování
4. odevzdání obrázkových razítek, které studenti používají k hodnocení žáků

K závěru schůzky jsme studentům rozdali potřebné věci pro doučování (úkolníčky,

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

obrázkové razítka a výkazy o praxi). Také jsme dali studentům pro děti motivační odměny a dárky v podobě krásných vybavených pouzder, pastelek, zajímavých prupisek a tužek. Na úplný konec jsem studentům pustili na notebooku film z víkendového výletu na Ostravici (z května roku 2004), abychom studenty nalákali na připravovaný květnový výlet v tomto roce.

V následujícím týdnu probíhalo zařazování studentů do škol, rodin a komunitních center. Dále jsme také bojovali (pro velký zájem studentů) o navýšení kapacity tohoto předmětu, což se nám podařilo.

I tentokrát si zájem o tento předmět vysvětlujeme naší reklamou, neboť jsme vytiskli letáčky, které jsme dali ke každému počítači na škole. A také jeho atraktivitou a již určitou známostí předmětu mezi studenty, kteří si jej vzájemně doporučují.

Členové sdružení

Po celou dobu jsme koordinovali doučování, kontrolovali správné plnění pedagogické praxe, kontrolovali studenty předmětu DOVYP a zajišťovali chod sdružení.

Od počátku roku se nám podařilo navázat spolupráci s novými organizacemi, což považujeme za velmi významné. Jedná se o **Armádu spásy a Teen Challenge**. Obě dvě zařízení se starají o volný čas dětí se sociálně znevýhodněného prostředí, romských dětí a dětí drogově závislých. Do obou institucí chodí od února pravidelně doučovat studenti, kteří si zapsali předmět DOVYP.

Se začátkem nového roku jsme se zaměřili na shánění nových dobrovolníků. Abychom oslovili co nejvíce studentů roznášíme letáky na frekventovaná a hojně navštěvovaná místa (Vysoká škola báňská, gymnázia, Vyšší odborné školy).

Nová studentka

V polovině března se nám na doučování přihlásila ještě jedna studentka 1. ročníku Vychovatelství (z osobních důvodů nemohla plnit praxi od počátku letního semestru), připomněli jsme jí tedy podmínky k zápočtu a sehnali děti, které bude doučovat na ZŠ Ludovíta Štúra v Porubě.

Víkendový výlet do Budišova nad Budišovkou

Pátek 18. března :

Na parkovišti před Krajským úřadem v Ostravě jsme se sešli podle domluvy my, studenti pedagogické fakulty Ostravské univerzity, spolu s dětmi a jejich rodiči. Setkání samozřejmě nebylo náhodné...na triko si ho vzalo občanské sdružení S.T.O.P.. Výlet byl pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin, které my, studenti učitelství a vychovatelství, doučujeme. Nahlásit jméno, rozloučit se a HURÁ do autobusu. Spočítat, usadit, zamávat rodičům a víkend plný překvapení a zábavy byl před námi.

V autobuse jsme se zlehounka „poznávali“, ale to pravé seznamování proběhlo až na chatě. V Budišově nad Budišovkou jsme sice vystoupili až za tmy, takže rozpoznat batohy a kufry v nákladním prostoru autobusu byl malý problém,ale zvládli jsme to! Po skupinách jsme děti vodili do šatny, kde se všichni přezuli, vyběhli pár schodů a čekali, který pokoj se stane našim víkendovým útočištěm. Pokoje byly po šesti postelích, vytvořili jsme tedy skupiny po čtyřech až šesti nedočkavých dětech. Naštěstí bylo pokojů dost, takže nebyl problém ubytovat každého podle jeho přání.

Ani jsme si nevybalili a už jsme seděli za stolem krásné a útulné jídelny.Vyslechli jsme si pár instrukcí ze strany velmi vstřícného personálu kuchyně a od hlavních vedoucích Jindry a Davida (např.jak se tady v rekreačním středisku chovat...). Po večeři jsme se setkali v klubovně a zahráli si několik seznamovacích her. Děti vypadaly po záplavě spousty jmen unaveně, a tak jsme je nahnali kolem desáté hodiny večerní na pokoje. Že únava nebyla tak velká, jak jsme předpokládali, jsme zjistili hned, jak jsme děti uložili...A bylo to znát téměř celou noc.

Sobota 19.března :

Po pár minutách spánku někdo zavolal: „Budiček!“. Děti s úsměvem na tváři seběhly pár schodů, aby se mohly zúčastnit ranní rozcvičky. Po vydatné snídani jsme děti seznámili s jarními zvyky (pletení věnečků, pomlázky, vynášení Moreny) a vyrobili si roztomilá kuřátka z lepenky. To vše bylo motivováno nadcházejícím jarem, na které se všichni těšili.

Po výborném obědě jsme se vydali na procházku, která začala vynášením Moreny. Cestou necestou, polem nepolem, šli jsme všichni spolem. Došli jsme na rozhlednu, kde nás čekala velká koulovačka. Mokří, zmrzlí a unavení jsme se pomalu vraceli zpět na chatu. Komu tohle všechno nestačilo, mohl se vydat na noční sáňkování za chatou.

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

Mezitím se v jídelně sletěly čarodějnice z nedalekého okolí, aby zahájily čarodějnický rej. I přes náročný den děti tančily dlouho do noci, a i když jsme všichni naivně doufali, že děti brzy usnou, naše očekávání se znovu nenaplnila.

Neděle 20.března :

Děti opět od šesté hodiny ranní běhaly po chodbě a bořily celou chatu. Odměnou se jim stala náročná venkovní rozcvička. Po snídani jsme využili krásného počasí a připravili jsme dopoledne plné soutěží a her. Vykouzlili jsme si čarovné lektvary všemožných barev a chutí, které jsme následně s různými výrazy ve tvářích okusili.

Pro neúnavné děti byla po obědě naplánována několikakilometrová procházka na zasněženou zříceninu hradu. Nemožné se povedlo. Děti se vrátily unavené a když se po hromadném focení nahrnuly do autobusu a usnuly.

Cíl výletu se tedy zdařil. Nejen že jsme dětem pootevřeli bránu přírody, přivítali s nimi jaro a zahráli si hry, ale povedlo se nám i posílit vztahy mezi námi – doučujícími a našimi malými svěřenci.

Vypracovaly studentky předmětu DOVYP: Pavlína Lonková a Veronika Michnová

Problémy se kterými jsme se setkali:

Během prvních tří měsíců jsme řešili pár drobných problémů. Největší problém se vyskytl při spolupráci s Vesničkou soužití. Jednalo se o zařazení dvou studentek, které si zapsaly předmět DOVYP. Těmto studentkám jsem domluvili doučování právě ve Vesničce soužití. Vše bylo předem telefonicky domluveno s Mgr. Hamalovou. Domluvili jsme se prozatím na informační schůzce a přidělení dětí studentkám. Následující týden jsme se osobně setkali a na všem potřebném jsme se dohodli, s tím, že další týden na studentky budou čekat děti ve smluvenou hodinu. Bohužel se tak nestalo a to i po telefonickém připomenutí a ve formě sms zpráv několikrát po sobě. S Vesničkou soužití již nespolupracujeme.

K 14.4. 2005 doučovalo 63 studentů 107 dětí

Snaha o získání nových finančních zdrojů

V měsíci dubnu jsme se urputně snažili o získání nových finančních prostředků, posílali jsme grant například do Nadace Eurotel a bedlivě čekáme na výsledek. U dalších grantů již víme, že jsme nebyli úspěšní, např. grant Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Prezentace na Vyšší odborné škole sociální

Dne 20. dubna 2005 jsme byli pozváni prezentovat naši činnost studentům Vyšší odborné školy sociální. Jednalo se o prezentaci neziskového sektoru s cílem motivovat studenty k dobrovolnictví. Bohužel studenti této školy neprojeví i po velmi poutavé prezentaci zájem o náš projekt, ani o projekty ostatních organizací.

Po této konferenci jsme byli osloveni vedením školy s nabídkou možnosti dalších náborů v budoucnu. Vedení školy by také uvítalo plnění studentských praxí přes naše sdružení. Vše se zatím pohybuje v rovině vyjednávání podmínek spolupráce.

Lanový kurz na Kružberk

Dne 6.5 až 8.5 2005 uskutečnilo naše občanské sdružení Lanový kurz na Kružberk pro děti a studenty kteří je doučují.

Zatím co většina občanů Ostravy se v pátek 6. května 2005 v poklidu těšila a připravovala na víkend zakončený státním svátkem, hrstka studentů Ostravské univerzity se i se svými objemnými zavazadly začala kolem 17. hodiny pomalu scházet na parkovišti před Domem kultury města Ostravy. Plní očekávání a hlavně nejistoty jestli se romské děti, které byly nahlášeny na víkend s lanovými aktivitami na Kružberku, dostaví ve správný čas k odjezdu. Ve tvářích všech byla patrná mírná nervozita a hlavou se jim honily černé myšlenky. Co když rodiče dětí na poslední chvíli rozhodnou, že lanové aktivity jsou nebezpečné, že děti jedou příliš daleko, nebo že na ně studenti určitě nedají pozor? Co když nakonec ani žádné děti nepojedou? Pochybnosti se na štěstí rozplynuly ve chvíli, kdy se ze všech stran začaly objevovat skupinky rodičů s dětmi. Konečný počet účastníků se vyšplhal na 12 studentů a 16 dětí. Vše běželo podle plánu. Účastníci byli spočítáni, usazeni, stačilo jen zamávat rodičům a autobus se mohl směle rozjet na Kružberk.

Už během jízdy zavládla přátelská atmosféra. Staří známí, kteří už s Občanským sdružením Stop absolvovali nějaký víkend, živě konverzovali a přibírali mezi sebe i nové studenty a děti, jak

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

už to v romské komunitě chodí většinou bratrance a sestřenice. Všechny děti začaly brzy od studentů zjišťovat, jaký bude program, co je o víkendu čeká? Ale nic konkrétního se nedozvěděli, protože tentokrát byl program i pro samotné studenty velkou neznámou a překvapením.

Po příjezdu čekalo zejména na děti hned první z nich v podobě ubytování v chatkách, které sice vypadaly chatrně, ale víkend vydržely bez větší újmy. Po vydatné večeři se programu pevně ujal Lukáš Tkáč přezdívaný Čvachta se svými přáteli. Od této chvíle si žádný z účastníků nemohl stěžovat na nudu. Podvečerní procházka se soutěžemi se sice protáhla až do tmy, ale nikomu to nevadilo. Každý student dostal na starosti jedno nebo maximálně dvě děti a společně soutěžili v prolézání pneumatiky zavěšené na stromě, probíhání pod točícím se lanem a nakonec se vytvořila družstva, jejichž členové museli společně překonat záluďného lanového pavouka, který se usídlil mezi stromy. Stejně jako v průběhu celého víkendu se do všech aktivit zapojovali studenti společně s dětmi.

Na konci prvního dne bylo jasné, že budou mít studenti, co dělat, aby stačili na energii dětí, a tak bylo rozhodnuto, že je čas jít spát. Studenti, kteří už nějaký víkend s romskými dětmi absolvovali, ale dobře věděli, že teď teprve začíná další služba. Oblékli si teplé ponožky a na dlouhé hodiny se usadili venku na hlídku. Romské děti totiž nepotřebují téměř spát a jsou neuvěřitelně vynalézavé při přelézání z chatky do chatky. Nakonec, ale v hluboké noci přece jen zavládl nad Kružberkem klid a studenti si mohli na pár hodin pospat.

Hned po snídani se rozběhl s Čvachtou a jeho přáteli pečlivě připravený program. Studenti společně s dětmi překonávali celé dopoledne lanové překážky, které byly umístěny v krásném prostředí lesa nedaleko skal a řeky. Kolemjdoucí mohli ohromeně sledovat, jak studenti pomáhají dětem a opačně. Bylo vidět, že malí i velcí dokáží zabojoval, pokud cítí, že jim někdo věří a nenechá je spadnout. Po obědě a procházce po okolí následovalo opravdické dobrodružství. Lanovku přes řeku si vyzkoušeli úplně všichni a pomalu krůček po krůčku získávali děti i studenti odvahu a hlavně důvěru jeden v druhého. Vyzkoušet si rychlejší a na první pohled nebezpečněji vyhlížející lanovku z prudkého kopce, se stalo samozřejmostí a lezení po nedaleké skále, pak už otázkou osobní cti. Lezou všichni, tak já nemůžu chybět. Pohled na svět z výšky byl největší odměnou.

Po večerce to chvíli vypadalo, že přece jen i romské děti potřebují někdy spát, ale to byl jen klam, za chvíli se chatky opět otřásaly v základech. Bylo nutno jednat. Studenti opět oblékli více

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

vrstev a zasedli na hlídku, tentokrát s kytarou. Během chvíle se i s dětmi mačkali jeden vedle druhého a zahřívali se zpíváním v romsko-českém dialektu. Kulturně bohatý večer ukončil až déšť, který uspal úplně všechny.

Počasí v neděli ráno vůbec nepřipomínalo začátek května. Studenti měli hodně práce dostat děti z chatek, natož je vylákat na pěší výlet. Cesta za překvapením v podobě jízdy na koni sice nebyla příliš dlouhá, ale silný vítr a nevhodné oblečení, které rodiče většinou dětem nabalili značně komplikovali situaci. Studenti svlékali svoje svršky a halili do nich děti, takže za chvíli celá skupinka připomínala spíše zoufalé uprchlíky. Pohled na stáje s koňmi, ale okamžitě zlepšil atmosféru. Kůň je totiž úžasné zvíře nejen proto, že pohled na svět z jeho hřbetu je moc krásný, ale dokáže taky člověka pořádně zahřát. Cesta zpátky už probíhala v mnohem veselejším duchu a čas nezadržitelně utíkal. Následovalo rozloučení a poděkování Lukáši Tkáčovi a jeho přátelům za skvělý a do posledního detailu profesionálně připravený program, a pak už autobus odvázel děti i studenty zpátky do Ostravy. Tentokrát byli unavení úplně všichni, plni dojmů a zážitků spali celou cestu. V Ostravě se děti rozprchly ke svým rodičům a zmizeli ve výru města. Studenti, kteří jezdí s Občanským sdružením Stop na výlety častěji si už možná zvykli, nováčci zůstali poněkud zaražení, z toho že se nikdo z dětí ani nerozloučil. Ale proč taky? Vždyť se příští týden zase uvidí na doučování.

Děti, které doučují studenti Ostravské univerzity a další dobrovolníci v rámci Občanského sdružení Stop, pochází převážně ze sociálně slabých rodin a jejich rodiče by jim z finančních důvodů nikdy sami nemohli poskytnout víkend s tak pestrým programem. Většina těchto dětí nikdy nezkoušela lézt po skále, ani neseděla na koni, některé dokonce nikdy neopustily svůj domov. Tento víkend nebyl přínosem pouze pro ně, ale také pro studenty. Teorii o prožitkové pedagogice, kterou znají ze školy si mohli konečně ověřit v praxi na vlastní kůži.

Je těžké zachytit atmosféru tohoto víkendu na papíře, je totiž těžké popsat nesmírnou radost v očích dítěte, kterému se snad poprvé v životě něco daří, a které je chváleno. Snad tyto krásné společně strávené okamžiky zůstanou hluboko vryty do paměti dětí i studentů a jednou jim pomohou rozbourat nebo alespoň narušit bariéru předsudků, která stále stojí na obou stranách naší společnosti.

Popis výlet vypracovala Radka Cvrkalová (studentka 3. ročníku oboru Vychovatelství)

Probační a Mediační služba ČR

V měsíci květnu jsme dostali nabídku spolupráce od Probační a Mediační služby ČR (dále jen PMS). PMS požadovala doučování mladistvých delikventů, avšak nemohla nám zaručit děti vždy na začátku semestru a jejich setrvání po dobu trvání semestru. Doufáme, že v budoucnu nalezneme cestu k zajímavé a prospěšné spolupráci.

Občanského sdružení S.T.O.P. v Českém rozhlase

Dne 31. května 2005 s námi natočil Český rozhlas cca dvou minutový rozhovor o činnosti našeho sdružení (tuto reportáž je možné poslechnout si na našich webových stránkách). Redaktorka Českého rozhlasu projevila zájem o natočení dalších reportáží, zejména o našich výletech zaměřených na prožitkovou pedagogiku.

Občanského sdružení S.T.O.P. v České televizi

Dne 29. června 2005 natočila Česká televize reportáž o našem projektu „Individuální a skupinové doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí“. Tato reportáž byla několikrát odvysílána v pořadu Report a také v Dobrém ránu (tuto reportáž je možné shlédnout taktéž na našich webových stránkách).

Prázdniny

Se závěrem akademického a školního roku přechází naše sdružení do útlumu, jelikož děti a studenti odjíždějí na prázdniny.

Přes prázdniny plánujeme sestříhat film z Lanového kurzu na Kružberku a aktualizovat naše webové stránky. Naše činnost se opět rozjede naplno se začátkem školního a následně akademického roku.

K 30.6. 2005 doučovalo 63 studentů 107 dětí

Září 2005 - Předběžné oslovení škol

Oslovili jsme školy, romské asistentky a různé instituce, se kterými jsme spolupracovali

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

v minulých letech (ZvŠ a ZŠ Karasova, ZŠ Ludovíta Štúra, ZŠ Chrustova, Rodinné centrum v Ostravě-Zábřehu, Komunitní centrum na Liščině, Armádu Spásy a Teen Challenge).

Výkaz o praxi studenta

Do výkazu o praxi studenta jsme dodali tři nové stránky:

1. stručný popis našeho sdružení,
2. v čem spočívá výchovně-vzdělávací práce studenta,
3. přímá práce studenta.

Nový výkaz má podobu malého sešitku A5 svázaného v pevnějších deskách, a vypadá velmi reprezentativně. Student má tak větší respekt z praxe a dodává to naší práci větší váhu.

Seznámení studentů nastupujícího 1. ročníku s naším sdružením

Dne 7. září (zápis do akademického roku 2005/2006) jsme seznámili studenty 1. ročníku oboru Vychovatelství s naším sdružením a možností, že u nás mohou vykonávat povinnou pedagogickou praxi. Po týdnu, který jsme jim dali na rozmyšlenou, se nám přihlásilo 10 studentů. Studentům jsme rozdali pro děti úkolníčky, razítka, zodpověděli jejich dotazy a podali jim patřičné informace k doučování.

Konference Britského velvyslanectví v Ostravě

Ve dnech 15. a 16. září 2005 se naše sdružení zúčastnilo **Konference Britského velvyslanectví v Ostravě**. Hlavním tématem konference byla problematika romské komunity v českých městech a obcích, ale především multikulturní výchova a vzdělávání ve školách. Příznačně tedy konference nesla název: „**Česká škola pro všechny**“.

Konference začala velmi emotivně a srdečně. Organizátorka Mgr. Balabánová přivítala všechny zúčastněné, kteří se po registraci přesunuli do předšálí. Náboj a energii do celého dne nám všem dodaly temperamentní rytmy romské kapely a horký tanec romských děvčat. Ani se nám nechtělo přenést myšlenky do vážných a důležitých přednášek a témat celé konference.

Kromě neuvěřitelně podnětných a zajímavých přednášek, které nás obohatily o zkušenosti a znalosti potřebné pro naši další práci, jsme měli možnost zviditelnit a prezentovat náš ojedinělý

projekt. Připravili jsme si prezentaci na CD a tak se při našem mluveném projevu mohli posluchači zadívat na fotky z výletů, z doučování a přečíst si nosné body a cíle projektu. Díky této možnosti prezentovat naše sdružení se nám během jednoho týdne více jak zdvojnásobila návštěvnost webových stránek.

Seznámili jsme se také s kolegy, kteří pracují v podobných projektech a předali jsme si vzájemně zkušenosti.

Tato konference pro nás byla mimo jiné příležitostí seznámit ředitele ZŠ, komunitních center apod. s našim projektem. Bohužel se často setkáváme s nezájmem ze stran některých institucí případně s nedůvěrou. Domníváme se, že tato konference napomohla zviditelnit naše sdružení a potlačit výše uvedené problémy.

Opětovné oslovení škol – zjištění počtu dětí

Z oslovených škol a organizací projevíli všichni zájem o spolupráci s našim sdružením. Školy a organizace vybraly děti na doučování. Následně jsme studenty a dobrovolníky rozdělili, podali jim veškeré organizační informace, kontakty na ředitele škol a romské asistenty a rozdali „Výkazy o praxi studenta“.

První den na praxi studentů oboru Vychovatelství

Dne 20.9.2004 se nám podařilo zařadit 6 studentů 1.ročníku oboru Vychovatelství na praxi. Studenti hned svůj druhý den na vysoké škole zahájili praxí. Všechny studenty jsme zařadili na školy, kde nám **vycházejí maximálně vstříc a to: ZvŠ Karasova a ZŠ Chrustova.** Zmiňované školy mají veliký zájem o naše studenty a vytvářejí jim naprosto **jedinečné podmínky** k doučování. Studenti mají zajištěnou komunikaci a zpětnou vazbu s třídními učiteli a pokud je dítě nemocné, tak škola dá doučujícímu sama vědět.

Informační schůzka k „našemu předmětu“

Dne 27.9.2005 proběhla první informační schůzka k předmětu DOVYP. Do toho předmětu se nám zapsalo 22 studentů.

Požadavky k zápočtu:

5. dvanáct odučených hodin

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

6. řádně vyplněný výkaz o praxi s podpisy pedagogických pracovníků, popřípadě omluvenek od lékaře
7. seminární práce na téma „Doučování dětí“, kde student reflektuje své dojmy z doučování
8. odevzdání obrázkových razítek, které studenti používají k hodnocení žáků

Na základě informací, které nám podali studenti o svém rozvrhu a volném čase, jsme je zařadili do škol a institucí. V následujícím týdnu probíhalo zařazování studentů do škol, rodin a komunitních center. Všem jsme vysvětlili podstatu doučování, podmínky k zápočtu a rozdali „Výkaz o praxi studenta“. Během následujícího týdne všichni začali chodit doučovat.

S garantem tohoto předmětu PhDr. Gabrielou Bolkovou jsme neustále ve spojení a podáváme jí aktuální informace.

I tentokrát jsme rozjeli docela velkou reklamní kampaň pro předmět DOVYP při předzázpisu předmětů na Ostravské univerzitě. Vytiskli jsme letáčky, které jsme dali ke každému počítači ve škole.

Dobrovolníci

Letos se nám prozatím přihlásilo 8 dobrovolníků, všechny jsme postupně zařadili do škol či institucí. Někteří stále čekali na upravení svého rozvrhu a tak začali doučovat později.

Kurz pro studenty oboru Vychovatelství

Dne 30. 9. – 2. 10. 2005 proběhl kurz pro studenty oboru Vychovatelství. Tento kurz měl za úkol připravit studenty na praxi. Naše sdružení bylo ve velké výhodě oproti jiným praxím, protože naši studenti již měli potřebné informace a šest z nich již bylo na praxi.

Členové našeho sdružení doplnili studentům informace, podali vlastní zkušenosti a zodpověděli jejich otázky. Studentům jsme také pustili filmy z výletů z Budišova nad Budišovkou a z Kružberku.

Kontroly

Členové sdružení prováděli po celou dobu důslednou kontrolu studentů, podávali informace vedoucí pedagogických praxí a garantovi předmětu KPD/DOVYP, řešili požadavky či

menší problémy studentů a zajišťovali komunikaci a zpětnou vazbu mezi složkami: doučující - učitel (popř. rodič), vedení ZŠ - OU Pedagogická fakulta.

K 20.10. 2005 doučovalo 40 studentů 56 dětí

27.10. – Převzetí grantu od Nadace Eurotel – 65.000 Kč

Dne 27.10. 2005 jsme převzali grant od Nadace Eurotel. Předávání proběhlo v Hotelu Imperial a poté následovala tisková konference. Nadace Eurotel předala darovací smlouvy a šeky pěti nestátním neziskovým organizacím z Moravskoslezského kraje. Čtvrtý ročník programu regionálních grantů byl vyhlášen letos v dubnu a přihlásilo se do něj celkem 240 nestátních neziskových organizací, které realizují projekty na podporu znevýhodněných dětí a mládeže. V Moravskoslezském se letos přihlásilo celkem 30 organizací. V kategorii nízkorozpočtových projektů byly vybrány pouze dvě sdružení, my jsme byli jedním z nich.

Úspěchu v tomto grantovém řízení si velmi vážíme, protože konkurence byla opravdu veliká. V neposlední řadě to pro nás znamená, že se v dalším grantovém řízení můžeme přihlásit do kategorie vysokorozpočtových projektů.

Vytvoření projektu a požádání o dotaci statutární město Ostrava

V měsíci listopadu jsme vytvořili projekt „Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“ na rok 2006 a požádali statutární město Ostrava o dotaci ve výši 275.000 Kč.

14.11. – Promítání filmů z výletů

Dne 14.11.2005 jsme promítali filmy z předešlých výletů pro studenty (10), kteří se jich zúčastnili. Pozváni byli i rodiče s dětmi, ale bohužel nepřišli. Většina dětí filmy viděla na samotných výletech nebo přímo na doučování. Projekce proběhla na jedné z učeben Ostravské univerzity, která je vybavena pro tyto účely (promítací plátno, dataprojektor, reprobedny apod.).

14.11. – Nábor dobrovolníků na VOŠ sociální

Dne 14.11. jsme provedli nábor ve dvou třídách prvního ročníku na Vyšší odborné škole sociální v Ostravě-Mariánských Horách (dále jen VOŠ). Abychom studenty více motivovali pro dobrovolnickou práci, použili jsme projekci našeho filmu z Lanového kurzu na Kružberku.

14.11. – Konečné dojednání praxí na VOŠ sociální

Dne 14.11. jsme po dlouhém a usilovném snažení dojednali poslední nuance praxí studentů VOŠ v našem sdružení a uzavřeli smlouvu s vedením školy.

Studenti, kteří si vyberou praxi v našem sdružení, budou docházet každý pátek do jedné ze dvou základních škol (ZŠ Chrustova a ZŠ Karasova) a tam budou vykonávat asistenční službu dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Studenti budou řádně proškoleni a zařazováni do tříd, ve kterých je větší procento těchto dětí.

Tímto krokem se nám podařilo rozšířit naše zdroje doučovatelů (viz níže) a najít nový styl pro plnění našich cílů.

1. *Studenti prvního ročníku oboru Vychovatelství na Ostravské univerzitě.*

10 – 20 studentů (letos máme pouze poloviční množství studentů, protože bylo přijato méně uchazečů) .

2. *Studenti z předmětu KPD/DOVYP (Ostravská univerzita)*

20 – 30 studentů (kapacita předmětu je 30).

3. *Dobrovolníci* **15-20 dobrovolníků** (neomezená kapacita)

4. *Studenti VOŠ sociální* **10 studentů** (neomezená kapacita)

Výlet do Karlovic 2. - 4. 12. 2005

Byla to jako vždycky trochu cesta do neznáma, když autobus s 16 studenty a 24 romskými dětmi 2. prosince 2005 odjížděl z Ostravy. Věděli jsme, kam jedeme, ale nevěděli jsme, co nás tam čeká. Počasí za okny vypadalo opravdu zlověstně. Když v Ostravě-Porubě nastupovali poslední studenti, byla už pořádná tma a mlha. Pan řidič spěchal a dával všem cestujícím razantně najevo, že nechce být rušen, takže ze začátku panovalo mezi výletníky tíživé ticho, ale netrvalo dlouho. Už za Opavou bylo veselo, děti usoudily, že je potřeba každého pozdravit, prohodit pár slušnostních konverzačních vět. Dobrou zábavu překvapivě nerušily ani občasné nutné zvracecí

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

přestávky, nebylo se čemu divit. Cesta byla tentokrát přece jen trochu delší, ale když jsme se blížili ke Karlovicím, bylo dětem i studentům jasné, že se vyplatila. Zatímco Ostrava se s námi loučila pochmurným počasím, tady už ležel metr bílého sněhu. Pan řidič nám velmi ochotně pomáhal vykládat zavazadla jen, aby nás už měl z krku, takže jsme dorazili včas na večeři, která byla stejně jako všechna další jídla v rekreačním středisku Iris výborná.

Po jídle jsme se spořádaně ubytovali ve svých pokojích a před spaním ještě proběhl v jídelně seznamovací večer. Vyznat se ve všech těch nových jménech a tvářích, se zdálo pro studenty i děti téměř nemožné. Jediná jména, která děti ovládaly bezpečně od první chvíle, patřila mužské části dozoru. Trojice pánů, se těšili celý víkend nebývalé oblibě. Zážitek na první den bylo dostatek, a tak když byla vyhlášena večerka, nikdo příliš neprotestoval. Za chvíli byl skutečně na chodbách i v pokojích podezřelý klid, studenti obcházel, nevěřicně kroutili hlavami, zdálo se jim divné, že všichni spí, byli zvyklí z minulých víkendů na rachot do brzkých ranních hodin. Příjemná změna, čerstvý jesenický vzduch má asi silné uspávací účinky.

Ráno po snídani se ve všech účastnících výletu rozhořel oheň soutěživosti. Děti zápolily na několika stanovištích, měřily své síly, znalosti, zručnost i odvalu, museli si i jablka na svačinu samy vylovit z latoru s vodou. Po vyhlášení vítězů se všichni společně vydali na obchůzku Karlovic, cestou si v místním smíšeném zboží nakoupili sladkosti a podobné dobrůtky, protože zásoby z domova se od příjezdu značně ztenčily. Příjemně naladěni jsme vystoupali na zasněžený kopec k místnímu kostelíku, dolů to vzal každý po svém, někdo válel sudy, jiný metal přemety, další se spustil do údolí téměř po hlavě. Můžeme hovořit o velkém štěstí, že jsme všichni překonali potok pod kopcem bez větší újmy na zdraví i oděvu. Oběd a odpolední klid vlily všem do žil novou energii, pan vedoucí Tichánek zapůjčil boby a mohlo se vyrazit na místní sjezdovku, terén byl výborně upraven, k dispozici byly dráhy několika obtížností, jezdci volili různé styly, ale nakonec se ukázal velmi oblíbeným sjezd po vlastním oděvu. Těžko říci, kdo si na sjezdovce užíval víc, jestli děti nebo studenti.

Pak už, ale nastal čas vysušit všechny svršky a připravit se na příchod Mikuláše a jeho pomocníků. Zatím, co probíhaly přípravy, rozhodla se skupinka místních výrostků, že projeví svůj nesouhlas s naší přítomností ve své obci, a tak nám rozbili zvenčí kamenem okno a utekli. Tento malý incident, ale nemohl zkazit výbornou atmosféru plnou očekávání. Byly to krásné okamžiky, kdy přichází Mikuláš s anděly a hlavně čerty. Všechny děti se rázem chtěly polepšit a slibovaly

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

hory doly, pro sladkou odměnu od Mikuláše, zpívaly a dokonce i tančily. Čert sice pouštěl hrůzu, ale nakonec nikoho neodnesl a s odvážnými dětmi si i zatančil pekelný tanec. Večer, který pokračoval diskotékou a soutěžemi byl příjemný, ale netrval dlouho, protože na všechny brzy dopadla únava. Postupně se vytratil do svých pokojů. Po klidné noci následovalo akční nedělní ráno, skupinka místních výrostků opět přišla projevovat svůj názor, tentokrát se chlapci zmohli na slovní projev pod okny, bohužel nečekali pohotovou reakci Davida Moravce, byli dopadeni, předvedeni před pana vedoucího a usvědčeni z rozbití okna. Nezáviděli jsme jim jejich pozici, v Karlovicích budou mít pěknou ostudu a doma možná i pár facek. Mikuláš zasáhl, každý dostal, co si zasloužil.

Po snídani jsme s jistým pocitem zadostiučinění vyrazili opět na sjezdovku, která přes noc pěkně zledovatěla, takže to chvíli vypadalo, že padne i nějaký světový rekord, ale popravdě pak se padalo spíš na zadek. Před obědem a po obědě, kdy se opět všude sušily svršky, probíhaly v rekreačním středisku Iris nejrůznější činnosti. Děti měly možnost vyrobit si přívěsky na klíče nebo si zahrát se studenty zajímavé hry. Pak už následovalo balení a vyklízení pokojů. Děti i studenti se rozloučili se všemi zaměstnanci Iris, kteří se o ně po celý víkend opravdu perfektně starali. Autobusem zpět do Ostravy nás už vezl méně nerudný pan řidič, dokonce nám pustil i kousek filmu, cesta rychle utekla. Také proto, že ji většina výletníků prospala. Největší překvapení mělo, ale teprve přijít. Závěrečné loučení před autobusem, které děti při minulých výletech nepovažovaly za nutné a raději se hned beze slov rozprchly ke svým rodičům, tentokrát k velkému údivu studentů probíhalo zcela jinak. Děti se nejen rozloučily, ale padlo i několik objetí a díky. Ve tvářích studentů bylo vidět neskryvané dojetí a překvapení.

A co jsme si z Karlovic odnesli? Každý něco a nemyslím tím, jen modřiny z bobování, které jsme pociťovali ještě dlouho. Děti si odnesly hlavně spoustu zážitků, na které by doma asi čekaly marně a ty vnímavější si snad také odnesly pocit, že mají ve studentech pevnou oporu, v situacích, kdy jim okolní svět dává jasně najevo jejich odlišnost a nechce je přijmout takové jaké jsou. A co si odnesli studenti? To co vždycky a musí to stát opravdu za to, když na naše výlety pořád jezdí.

Popis výlet vypracovala Radka Cvrkalová (studentka 3. ročníku oboru Vychovatelství)

Film se prozatím zpracovává

12.12. – Proškolení studentek VOŠ

Dne 12.12. 2005 jsme proškolili dvě studentky VOŠ, aby mohly v únoru 2006 absolvovat praxi na ZŠ Chrustova.

Zápočtový týden

Od 19. 12. 2005 si studenti začali chodit pro zápočty z praxe a KPD/DOVYP.

Dobrovolníci

V průběhu celého roku jsme roznášeli na různé školy, koleje a menzy letáčky a zajišťovali dobrovolníky. Dobrovolníci se většinou hlásí přes naše webové stránky.

Kontroly

Naše sdružení provádělo po celou dobu důslednou kontrolu studentů, podávalo informace vedoucí pedagogických praxí a garantovi předmětu KPD/DOVYP, řešilo požadavky či menší problémy studentů a zajišťovalo komunikaci a zpětnou vazbu mezi složkami: student (doučující) - učitel na ZŠ (popř. rodič), vedení ZŠ - OU Pedagogická fakulta.

K 13.12. 2005 doučovalo 48 studentů 86 dětí

Vyhodnocení výzkumu pomocí dotazníkového šetření

Cíl výzkumu

Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jak se „nový“ předmět **Doučování dětí s výukovými problémy** (který se nám podařilo akreditovat na Ostravské univerzitě) tzv. usadil, mezi ostatními volitelnými předměty a do jaké míry je pro studenty tento předmět atraktivní. Zda se stal díky naší propagaci (letáky v PC učebnách apod.) známý. Jestli odpovídají podmínky k zápočtu náročnosti absolvování předmětu.

Předmět Doučování dětí s výukovými problémy si studenti mohou zapisovat již 4 semestr.

Ke sběru dat jsme použili metodu dotazníku.

Také nás zajímal názor studentů, kteří absolvovali tento předmět, jestli byli spokojeni s organizací a koordinací doučování ze strany S.T.O.P. Co je na doučování zaujalo a zda to absolventy motivovalo k další podobné aktivitě. Tato část dotazníku je velmi důležitá především pro zpětnou vazbu – zda tento systém studentům vyhovuje, co je třeba v dalším semestru vylepšit nebo pozměnit apod.

Další část dotazníku je sebereflexí studentů. V čem vidí přínos doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jaký si vytvořili s doučovaným dítětem vztah. Co se dětem podle nich na doučování líbí a co naopak nelíbí, jak probíhá samotné doučování, co se po jejich působení změnilo apod. V závěru dotazníku chceme po studentech konkretizovat problémy, které se v průběhu doučování vyskytly.

Charakteristika zkoumaného souboru

Výzkum jsme provedli u všech studentů, kteří si zapsali předmět Doučování dětí s výukovými problémy v letním a zimním semestru 2005. Z tohoto souboru jsme oslovili pomocí dotazníků všech 45 studentů. Návratnost dotazníků ovšem nebyla stoprocentní. Vyplněný dotazník nám odevzdalo 40 studentů, což je tedy pro tento výzkum 100%.

Jedná se o studenty různého pohlaví a věku. Všichni dotazovaní respondenti studují různé obory na různých fakultách Ostravské univerzity.

Formulace hypotéz

1. Předmět Doučování dětí s výukovými problémy si studenti zapisují především kvůli kreditům².
2. Více než jedna polovina studentů si myslí, že podmínky k zápočtu odpovídají náročnosti absolvování předmětu.
3. Více než 50% studentů absolvování předmětu zaujalo a motivovalo k další podobné

² Systém hodnocení na vysokých školách

aktivitě.

4. Všichni studenti byli spokojeni s absolvováním tohoto předmětu i s organizací a koordinací ze strany S.T.O.P..
5. Nadpoloviční většina studentů si vytvořila s dětmi kamarádský vztah.
6. Méně než polovina studentů si myslí, že děti ze sociálně znevýhodněného prostředí (především romské) nechodí rády do školy.
7. Většina respondentů si myslí, že se děti po jejich působení zlepšily v oblasti školní, sociální nebo výchovné.

Metody a techniky výzkumu

Ke sběru dat jsme využili techniku dotazníku. Při vyplňování dotazníků byla zachována standardní situace u všech respondentů, protože nemohou být ovlivňováni osobou provádějící výzkum. Respondenti si mohli v klidu promyslet a vhodně zformulovat své odpovědi na jednotlivé otázky a poté dotazník odevzdat. Byla použita metoda hromadného dotazníkového šetření. V dotazníku byly použity tyto otázky:

- **Polozavřené**, kdy jsou respondentům nabídnuty odpovědi k výběru a jedna z možností, kdy může blíže vyjádřit svůj názor.
- **Otevřené otázky** – těch je v dotazníku většina. U těchto otázek jsme vyžadovali vlastní formulaci odpovědi.

Vyhodnocení hypotéz

1. *Předmět Doučování dětí s výukovými problémy si studenti zapisují především kvůli kreditům.*

Tuto hypotézu jsme vyvrátili, pouze 42% uvedlo výše zmíněný důvod. Zbýlých 58% studentů si zapsalo předmět z jiných důvodů. Většina studentů uváděla více důvodů, nejčastěji podle obsahu předmětu a doporučení spolužáka.

2. *Více než jedna polovina studentů si myslí, že podmínky k zápočtu odpovídají náročnosti*

absolvování předmětu.

Hypotéza byla potvrzena. Všichni respondenti (100%) odpověděli, že podmínky k zápočtu jsou odpovídající náročnosti absolvování předmětu.

3. Více než 50% studentů absolvování předmětu zaujalo a motivovalo k další podobné aktivitě.

77% dotazovaných studentů motivovalo absolvování předmětu k další podobné aktivitě. Hypotézu jsme potvrdili.

Z našich záznamů vyplývá, že cca 20% studentů pokračují v započaté činnosti v našem sdružení dobrovolně čili bez finanční odměny.

4. Všichni studenti byli spokojeni s absolvováním tohoto předmětu i s organizací a koordinací ze strany S.T.O.P..

Hypotéza je pravdivá, 100% respondentů uvedlo, že jsou spokojeni. Jeden dotazovaný by uvítal více teorie.

5. Nadpoloviční většina studentů si vytvořila s dětmi kamarádský vztah.

Tato domněnka se nám opět potvrdila. Všichni respondenti si vytvořili s dětmi kamarádský vztah.

6. Méně než polovina studentů si myslí, že děti ze sociálně znevýhodněného prostředí (především romské děti) chodí rády do školy.

Tato hypotéza se nepotvrdila, 84% respondentů se domnívá, že děti se sociálně znevýhodněného prostředí chodí do školy rády.

7. Většina respondentů si myslí, že se děti po jejich působení zlepšily v oblasti školní, sociální nebo výchovné.

Výroční zpráva za rok 2005 občanského sdružení S.T.O.P.

Hypotéza se opět potvrdila. Všichni studenti (100%) se domnívají, že se děti po jejich působení zlepšily. Každý respondent připojil příklad. Uvádíme některé z nich:

- Školní – děti se zlepšily především v psaní a čtení, v angličtině o jeden stupeň, v matematice o jeden stupeň, pamatuje si látku a udrží více pozornost...
- Sociální dovednosti – děti jsou otevřenější při komunikaci s dospělými, ale i ve svém okolí, nejsou už tolik stydlivé...
- Výchovná oblast – jsou slušnější, nevyhazují na zem odpadky, lépe se chovají, jsou klidnější, nemluví sprostě, respektují jeden druhého...

Závěr

Tímto malým výzkumem jsme si potvrdili, že předmět DOVYP je správně nastaven, funguje bez problémů a plní stanovené cíle našeho projektu. Téměř identické výsledky jsme zaznamenali i u praxí prvních ročníků oboru Vychovatelství a dobrovolníků. Domníváme se, že bychom měli stále ověřovat, zda-li jsou výsledky konstantní a sledovat více školní prospěch žáků či hodnocení chování od učitelů. Sociální aspekt doučování je nepopiratelný, ale je špatně měřitelný. V měsíci únoru 2006 budeme sbírat a vyhodnocovat školní prospěch doučovaných žáků a výsledky budou následně dodány do výroční zprávy.